

Na preklade zobrazenej jazykovej verzie v súčasnosti pracujeme.

Nová verzia bola zatiaľ preložená do týchto jazykov.

[estónčina](#)

Swipe to change

Mediácia v krajinách EÚ

Estónsko

Pred tým ako sa obrátite na súd, skúste spor vyriešiť pomocou mediácie. Ide o alternatívny spôsob, pri ktorom pomáha stranám sporu sprostredkovateľ.

Estónska vláda aj právnici sú si dobre vedomí výhod mediácie.

Koho kontaktovať?

V Estónsku je potrebné rozlišovať medzi zmierovacím konaním (lepitus), ktoré je upravené zákonom o zmierovacom konaní, a pojmom mediácia (vahendus). Mediácia je širší pojem pokrývajúci všetky aktivity (vrátane zmierovacieho konania), v rámci ktorých nezávislá tretia strana bez súdnych právomocí vstupuje medzi strany sporu, ktoré sa nevedia dohodnúť.

V určitom zmysle možno za mediátora považovať aj justičného kancelára (õiguskantsleri). Aj keď sa pojem ombudsman (õigusvahemees – justičný mediátor) v zákone o justičnom kancelárovi nepoužíva, justičný kancelár túto funkciu vykonáva tak, že monitoruje, či štátne orgány dodržiavajú základné práva a slobody a zásady riadnej správy vecí verejných. Justičný kancelár taktiež monitoruje prácu samospráv, verejnoprávných subjektov a súkromných subjektov, ktoré vykonávajú verejné úlohy. Od roku 2011 vykonáva justičný kancelár aj funkciu detského ombudsmana podľa článku 4 Dohovoru o právach dieťaťa. Viac informácií získate na [webovej lokalite](#) justičného kancelára.

Podľa estónskeho práva sa zmierovacím konaním rozumie činnosť zmierovateľa alebo zmierovacieho orgánu v občianskoprávných sporoch. Zmierovacie konanie je upravené zákonom o zmierovacom konaní. Na druhej strane ustanovenia o mediácii sú obsiahnuté vo viacerých právnych predpisoch. Zákon o zmierovacom konaní bol navrhnutý s cieľom transponovať smernicu 2008/52/ES o určitých aspektoch mediácie v občianskoprávných a obchodných veciach do estónskeho práva.

Podľa zákona o zmierovacom konaní môže byť zmierovateľom akákoľvek fyzická osoba, ktorú strany požiadali o to, aby vystupovala ako zmierovateľ. Zmierovateľom môže byť aj advokát alebo notár. Podľa osobitného zákona je možné úlohou zmierovateľa poveriť štátny alebo samosprávny orgán.

Zoznam notárov, ktorí sú ochotní vystupovať v úlohe zmierovateľa, je uvedený na [webovej lokalite](#) notárskej komory.

Zoznam advokátov, ktorí sú ochotní vystupovať v úlohe zmierovateľa, je uvedený na [webovej lokalite](#) Estónskej advokátskej komory.

Ministerstvo sociálnych vecí plánuje rozvíjať aktivity rodinných mediátorov a zmierovateľov.

V tejto oblasti navyše pôsobia tieto mimovládne organizácie:

Estónske združenie zmierovateľov poskytuje informácie v estónskom aj anglickom jazyku. Kontaktnou osobou je [Anneli Liivamägi](#).

Estónske združenie pre blaho detí je neziskové združenie podporujúce práva detí. Medzi jeho aktivity patrí poskytovanie poradenstva rodičom, ktorí sa chcú rozísť alebo odlúčiť. Snaží sa ich motivovať k využitiu služieb zmierovateľov v záujme ochrany záujmov ich detí. Združenie organizuje školenia o zmierovacom konaní pre rodiny.

Estónske združenie poisťovní zriadilo zmierovací orgán, ktorý sa zaoberá spormi medzi poisťovňami a poisťovacími maklérmi.

Podľa zákona o riešení kolektívnych pracovných sporov sa môžu účastníci kolektívneho pracovného sporu (spor, ktorý sa týka podmienok kolektívnej zmluvy) obrátiť na verejného zmierovateľa (riikliku lepitaja). Verejný zmierovateľ je nestranný odborník, ktorý pomáha stranám dosiahnuť kompromis.

Kontaktná adresa verejného zmierovateľa pre kolektívne pracovné spory je Henn Pärn, verejný zmierovateľ, telefón:

+372 6269 960, e-mail Henn.Parn@riiklikepitaja.ee. Viac informácií nájdete na [webovej lokalite](#) verejného zmierovateľa.

V ktorých oblastiach je možné využiť mediáciu v širšom zmysle a kde sa využíva najčastejšie?

Zmierovacie konanie upravené zákonom o zmierovacom konaní je vo všeobecnosti možné použiť v prípade akýchkoľvek občianskoprávných sporov, ktoré spadajú do kompetencie miestnych súdov. Hoci neexistujú žiadne komparatívne štatistiky, je pravdepodobné, že sa zmierovacie konanie využíva najčastejšie v oblasti rodinného práva.

Justičný kancelár vystupuje ako mediátor v prípade sporov, ktoré sa týkajú diskriminácie. Ide o sťažnosti jednotlivcov týkajúce sa diskriminácie na základe pohlavia, rasy, národnosti (etnického pôvodu), farby pleti, jazyka, pôvodu, náboženstva, politického alebo iného presvedčenia, finančného alebo spoločenského postavenia, veku, zdravotného postihnutia, sexuálnej orientácie alebo iného dôvodu uvedeného v zákone. Mediáciu možno využiť aj v prípade porušenia základných práv.

Verejný zmierovateľ vystupuje ako mediátor v prípade kolektívnych pracovných sporov.

Existujú osobitné pravidlá, ktoré je potrebné dodržiavať?

Podľa estónskeho práva je rozhodnutie o využití zmierovacieho konania na slobodnom rozhodnutí strán sporu.

Estónske združenie zmierovateľov vypracovalo profesijné požiadavky, ktoré majú spĺňať rodinní zmierovatelia.

Estónsky občiansky súdny poriadok obsahuje špeciálne ustanovenia pre zmierovacie konanie, ktoré vedie sudca a ktoré sa týka porušenia rozhodnutia upravujúceho styk jedného z rodičov s dieťaťom. Podľa § 563 občianskeho súdneho poriadku môže na návrh jedného z rodičov súd predvolať oboch rodičov s cieľom vyriešiť spor dohodou. Súd vyzve rodičov, aby sa osobne dostavili, a informuje ich o možných právnych dôsledkoch (pokuta alebo predvedenie) v prípade, že tak neurobia.

V zmysle občianskeho súdneho poriadku môže súd účastníkom sporu prikázať (ak to vzhľadom na okolnosti prípadu a priebeh konania považuje za nutné), aby využili zmierovacie konanie podľa zákona o zmierovacom konaní.

Mediálna činnosť justičného kancelára je upravená v § 355 – 3515 zákona o justičnom kancelárovi.

Riešenie kolektívnych pracovných sporov, činnosť verejného zmierovateľa a práva a povinnosti strán, ktoré sa mediácii zúčastňujú, sú upravené v zákone o riešení kolektívnych pracovných sporov.

Procesný poriadok zmierovacieho orgánu Estónskeho združenia poisťovní je k dispozícii [online](#).

Ministerstvo sociálnych vecí pomáha pri rozvoji zmierovacích konaní v rodinných veciach, vrátane štandardov týkajúcich sa kvalifikácie rodinných zmierovateľov. V budúcnosti by štát alebo miestna správa mohli mediáciu ponúkať a uhrádzať náklady za určité medičné služby.

Informácie a odborná príprava

Informácie o zmierovateľoch v zmysle zákona o zmierovacom konaní (vrátane notárov a advokátov) sú k dispozícii na príslušných webových stránkach.

Zoznam notárov, ktorí sú ochotní vystupovať v úlohe zmierovateľov, je uvedený na [webovej lokalite](#) notárskej komory. Podobné informácie o advokátoch

nájdete na [webovej lokalite](#) Estónskej advokátskej komory.

Na [webovej lokalite](#) justičného kancelára možno nájsť informácie o jeho mediačnej činnosti.

Informácie o mediačnej činnosti verejného zmierovateľa možno nájsť na jeho [webovej lokalite](#).

Odbornú prípravu mediátorov poskytuje súkromný sektor (napr. Združenie zmierovateľov). Odborná príprava mediátorov nie je regulovaná.

Aké sú náklady na mediáciu?

Podľa zákona o zmierovacom konaní nie je zmierovacie konanie bezplatné; jeho cena je predmetom dohody medzi mediátorom a zúčastnenými stranami.

Podľa údajov na webovej lokalite Združenia zmierovateľov v roku 2013 stálo jedno stretnutie v rámci rodinnej mediácie 60 EUR. Náklady na mediáciu si strany sporu delia rovným dielom.

Ak súd uzná za potrebné prizvať zmierovateľa alebo mediátora na pomoc pri riešení sporu, môže ekonomicky slabšia strana požiadať o štátnu náhradu trov spojených s touto službou.

Za zmierovacie konanie sprostredkované justičným kancelárom v roli mediátora sa neplatia žiadne poplatky. Účastníkom však môžu vzniknúť ďalšie náklady. Justičný kancelár rozhodne o tom, kto bude tieto náklady znášať.

Riešenie kolektívnych pracovných sporov prostredníctvom verejného zmierovateľa je tiež bezplatné. Náklady vyplývajúce z vyriešenia kolektívneho pracovného sporu znáša neúspešný účastník, alebo sa na základe vzájomnej dohody rozdelia medzi strany.

Administratívny poplatok zmierovacieho orgánu Estónskeho združenia poisťovní je 50 EUR a odmena pre poisťovacieho mediátora predstavuje max. 160 EUR. Ak zmierovacie konanie pred týmto orgánom nie je úspešné, zaplatí sa mediátorovi iba polovica jeho odmeny.

Je dohoda, ktorá je výsledkom mediácie, vykonateľná?

Podľa zákona o zmierovacom konaní je dohoda uzavretá na základe zmierovacieho konania vykonateľná po tom, čo bola na základe návrhu vyhlásená príslušným postupom za vykonateľnú (§ 6271 a § 6272 občianskeho súdneho poriadku). Dohodu, ktorá vznikla ako výsledok zmierovacieho konania realizovaného notárom alebo advokátom, môže v súlade s ustanoveniami zákona o notároch vyhlásiť za vykonateľnú aj notár.

Dohoda dosiahnutá prostredníctvom verejného zmierovateľa s cieľom vyriešiť kolektívny pracovný spor je záväzná pre obe strany a nadobúda platnosť dňom jej podpísania, ak sa zmluvné strany nedohodli inak. Tento typ dohody však nepredstavuje vykonateľný právny titul.

Posledná aktualizácia: 11/12/2014

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Členské štáty zodpovedné za spravovanie stránok s národným obsahom práve aktualizujú časť obsahu na tomto webovom sídle vzhľadom na vystúpenie Spojeného kráľovstva z Európskej únie. Ak sa na stránkach nachádza obsah, v ktorom sa táto skutočnosť ešte nezohľadnila, nejde o zámer a čoskoro dôjde k náprave.